

Malſa ar pefuhitſchau:
par paſti:
par gadu 1 rub. 60 kāp.
" puſgadu 85 "

Malſa bei pefuhitſchau:
nas Riga:
par gadu 1 rub. — kāp.
" puſgadu 55 "
" 3 mehneſhi 30 "

Rahj. w. teek iſdohis ſeſ-
deenahm no p. 10 fahloht.

Malſa
par fludinaſchanu:
par weenas fleijas ſmallu
rakſtu (Petit) rindu, jeb
to weetu, lo taħda rinda
eenem, malſa 10 kāp.

Kedatjija un elſpediſija
Riga,
Ernst Plates bilch- un
grahmatu- drukatawā pee
Beħterha bañizas.

Mahjas weesis.

Ernst Plates, Mahjas weesa ihpachneels un apgaħdatajs.

Mahjas weesis iħnaħt ween reiſ pa nedelu.

N. 32.

Sestdeena 6. August.

1877.

Rahditajis.

Jaunatahs finas. Telegraſa finas.
Gelfgħemmes finas. No Riga: gubernators pahrbrauzis. No Kosas
valsts: tureenah buhschan. No Dinaburgas: nelaimigs notitumis. No Lepr-
patas: linu meħrejshana. No Maſkawas: miteeschu ſkola. No Kijewas:
figur apdroħschinashana. No Oħra: kara-wangineeli. No Oħra: spihku
baħrum. No Novgorodes: ſemkohipas iſtaħde.

Kara-fin. No Londones: trohna runa. No Egiptes: noſiħumis.
Beelitū mā: Bleħċu nodohms. Apsewizmajums. Kapeħżeż: Grandi un sedi.

Jaunatahs finas.

No Riga. Riga: pilſehħas kantons sawus 149 doh-
damohs ſemes-fargus fħini nedelā jaw komiſſjai nodewiſ. Tee
trihs Riga: kreeses kantoni sawu nodohſchanu ari drihs buhs
beigħiſhi. — Kà „Rig. Btg.“ dabujuſe finaħt, tad tee pee
ſemes-fargeem peederige jaunekti, kas d'selisz-ħanu-deenasta (Be-
triebsebeamten sämtlicher Eisenbahnen) stahw, eſoħt no ſemes-
fargu deenasta atswabinati.

No Kursemes. Kà awiſes fino, tad-Walſis semneelu buh-
ſchanas nodibinashanas komitejas direktors, iħstens statstrukts
Klimows apzelojoh Kursemes trohna muixħas, reguleereſħa-
nas darbus pahrluhkodams.

No Peterburgas. Kà tureenah awiſe „Hob. Bp.“ fino,
tad-Walſis padohme nahloſħas rudens feħdesħanā nems
apfpreſħanā, us laħdu wiħsi meera-teeſneſħu instituzijas jeb
eestahdes eewedamas Baltijas gubernijsā.

— Justizes ministerija nospreeduſe wiſahm teefahm atlaut,
ja wajjadsgħi, peenemt vastahwigus pahrtul lottajus, luru lohne
iſmakfa jama no kanzeleju naudahm taħdā meħra, kà to da-
buja aħrifies un garidneeki no daſħahm teefahm.

No Maſkawas. Kà no tureenah teek finaħt, tad-Maſ-
kawas fuhrmani ġamet iſhi prekeſħ kara eewinoteem („far-
ħana frusta“) 4000 rublu. Kaufmanis Filites dahwinajis
weenu milionu papirofu.

No kara-lauka. Taħs jo waiaħek eeweħrojamas finas no
kara-lauka buħtu fħahħas. Kà laħda aħsemet awiſe fino,
tad-Turku kara-kugi saħħiex u sbrukt Kistendsħe, tik liħds
kà Turku ſemes kara-pulks buħs Kistendsħe tuwumā peenah-
jis, Kreewi taħs wajjadsgħażi tħixloſħanā un apstipri-
ħanā pastieids pee laika isdariħt, kà Turku weefus waretu
ar veenah kieni speħku fagaidħi. Schini pilſehħa kreeweem
stahw 2 regimentes kahjineeku un 5 baterijas. Deenwidus
puje no Kistendsħes Tuzlas zeemā Kreewi nostahdiuſhi kreetnu
kara-pulku, kas nelaus Turku saldateem no kara-ugeem us
semi naħħi.

— No Ħeġi-Djumas teek finaħt, kà Turki iſſuħijschi
iſluħkus uſ Staru-Lomu. Iſluħki atrada, kà upes wiñpus es-
krafs, no kreeweem eenem, ir ſtipri apfargħaħt. Pee Pop-
koejes un Faselares stahw leelaki kreewu leħgeri. — Tee starp
Lomu un starp to żelu, kas no Maqradas wed u Ħeġi-Djumu
un Osmanbasaru, buhdamee Turku zeemii un widutx iż-
no eedfi-hwotajeem tħi; labiba buħtu pslavjama, bet neweena
naw, kas to plautu un fawakħtu.

— No Simmizas teek finaħt, kà Bulgari Tirnowas tu-
wumā behgoħt uſ Donawas pilſehħahm, lai no Turku brie-
fi mu darbeem waretu glahbtees.

— Itumenijas diwījja ir-nogħjuſe pee kreewu armijas
laba ħparrna Bulgarijä; wina stahw pee Bulgarenes. — Mu-
menijas firſts iſlaidis pawehli, kà 12,000 militiċhu jaſa fuu
Simmizas; ik deenās pahrejjoħt par Donawu 6000 kreewu
kara-wiħru.

— No kara-lauka Afriċa. Kà no Konstantinopoleis teek fi-
noħt, tad-Turku kara-kugi wedoħt Kawkaſijas juhrmalnekkus
u Trapesuntu, lai tee nenahktu kreewu roħkās. Kawkaſijas
widus ſemes eſoħt no Turkeem tħiħas jeb ar ziteem wahr-
deem fakoħt, Turki no tureenah aixgħijsi wiċċi proħjam.
Valkawnieks Bakers eet uſ Schumlu.

— Kà no Ħeġerumas teek finaħt, tad-Kreewi jaw aixgħi-
juschi liħds Alpulitai. Generalis Tergukafow is-ħiġi Ba-
liklutei aixgħijs im-Ismaile-Baſha attahpjahs no tureenah
(Kreewijas pawallistu) roħbeħħahm.

Telegraſa finas.

No Wihnes tai 3. August. Kà no Belgrades oħraħjis tele-
grams fina, tad-Dragowitschis, Boſnijas nemeerneeku fuhtnis,
aixdewees uſ Wihni ar to luuħiſħanu, lai Austria par apf-
għaż-żanu eeliktu kara-pulkus Boſnijā.

No Londones tai 3. August. Ta pee parlamentes fleħ-
ſchanas prekeſħha lafit trohna-runa teek gandriħs no wiſahm
politikas awiſehm par taħdu apfihmet, kas uſ meera iſture-
ħanu iſsejt.

No Bulex̄tai 3. August. Kreewi bateċijsas pee Sla-
bozijas apfchaudha Rrustiħħu. Zaure apfchaudiſħanu iſzehlaħs
Rustiħħu ugħiex, kas no waħda liħds puſnakei degħi. — Turki
saħħiex apfchaudiħt Giurgevo, bet zaure to nelo naħħi panahluschi.

No Berlimes tai 4. August. Firsts Bismarks ar sawu fa-
milju uſ 4 nedekħi aixbrauzijs uſ Gasteinu.

Geschiemes finas.

No Rīgas. Vidzemes gubernatora kungs barons Neßlū v. Güldenbandt festdeenu ap pufdeenas laiku pahrbrauza us Rīgu un uſnehma atkal gubernijas pahrvaldīchānu.

— Isgahjusčas nedetas beigās tika tee no Rīgas dohdmee ſirgi preekſch kara-deenesta nodohti. Schini nedelā iſ zi-tahm Vidzemes kreisem ſirgi nodohti.

No juhrmales. Bilderlinōs (Bilderlingshof) iſgahjusčas peektdeenas wakārā pulksten puf weenpadſmit bija kahds laundaris nodohmājis ugumi peelaift un prohti netahlu no stanzijs ehkāhm meschā. Ugumi tuhlit apdēhſa, bet laundarim paſham iſdewahs pamult.

No Sarkan Daugawās: Pawas. b. iſgahja ſalumōs 24. Juli Daudera un beedra f. l. dahrā. Lai gan minetā deenā ſau-les mahmina bij ſpohſho waigu aſ mahnkoneem ſlehpūſe un leetus it nekaunedeemees birdinajahs, tad tomehr masumutās wareja attureht ſalumneekus naht ſalumeem ardeewas teilt; jo ſchi, kā iſ ſludinajumeem redsams, bij beedribai pehdeja iſeſchana. Bij lihgſma deenina, ko ihsti gohdam waru mincht. If beedribas mahjokta iſgahjam pulſi. 10 rihtā labi pagari rindā ſteigdamees, ar karohgu un labu muſhku pa preekſch eijoht. Luuvi pee nomethes nonahkuſchi dſirdejam diwus ſpehzigus ſchahveenys par ſweizeenu, iſ ſureem noptam, ka gohdam uſnemti. Tā ari bija. Zit daudſi ſweizeeni atſlaneja, zit daudſi mihiu wahdu nevahmānijahs, un zit daudſeem ſirdis nelwehloja ar ſawadahm juhtahm. — Bij brihtinu atpuhſchanahs, tik pa ſtarphm atſlaneja ſpehzigi kara-muſhku flanás. — Tā ari wiſus kohpā aizinaja — bij kluſe brihdis. Beedribas preekſchneeks E. Vange f. wiſe augſtakas weetas ſtahjees, aprahdijs tāhs deenas ſwaru, un kadehl mums ta deena par lihgſmoſchanoħs bi iſredſeta. — Tad augſtam kungam un ſeisaram, wiſa perderigeem, un ſridigajeem kareiweem „augſtu laimi!“ iſſauza, pee kam weesit it ſkoti ar trihs kahrfigu „urah“ atbildeja. Tad beedribas wiħru kohris ſem Ballina f. wiðiſchanas dſeedajā it ſpehzigu ſidi paželdamu dſeeſmu „Deewō uſtur Peiſaru.“ Teefham ſwehtis brihdis, kurek ſatras garam augſtakas dohmas radija. Oħtra ſwehtku pufe bija danzofchana. Lai gan dabas mahmina nebij to deenu it par praham iſredſejfe, tomehr jaunajeem preeli netapa maſinati, greeſahs danzi it jautri. Dantſchu ſtarpās iſ jaukt- un wiħru-kohra iſ teem paſcheem dſeedajeeem atſlaneja daſħas it mahlfligas dſeeſminas, pee kuxahm it iħpaſchi „Lihgo“ un abas pehdejabs preekſaitu. — Peenahza wa-far, dahrā ſapa ar doſchadahm ugumim apgaſmoħts, pat daſħi ſchahveenī norihbeja. Tā tad no pehdejeeem ſalumeem it meerigt gohdam ſchlikhamees tai zeribā, ka naħkamā gada wehl warbuht fatikſmees. Tā tad iſ wiſu waigeem bij jaunriba manama. Man ſchi deena iſgi paſiks peemina.

R. Behrfiſch.

No Rīgas walſts (Skujenes draudſe.) Par Zahna deenas ſwehtſchanu. Schini walſti ir zeems, kuxam us ſeemela puſi ir kalns, ko par Għu kalnu ſauz. Schis kalns ſauv wahru dabujiſ, kā wiži laudis ſtaħsta, no ta: Jo fħe miħfu teħwi ſaiveem deeweem ir upurus nefuſchi un ta' elkeem kalpojuſchi. Us ſchi kalna reds wehl tagad wegu oħsolu, kurek, ja mahjetu runaht, daudſ par wezeem laikem ſtaħſti. Ari lahdas wezas egles, ſauv dihwainu ſchahveen ſchanu jauklos wakārōs iſplahha un us tur buhdameem zilwekeem

rūna. Mineta zeema jaunawas ſapulzejuſchahs, ari Zahna deenas wakārā nepeemiret nozeloh tif-cho dihwaino kalmaju un tur ſawas Zahna deenas lihgo dſeeſmas noſkandinah, kas, kā ſchi gada jaulkā Zahna wakārā lohti fmiki iſſkatijahs.

Miħfu puf ī-jaunelli pa naktim wehl deesgan meitas eet. Tā ari eerebrogoms notikums notika Zahna deenas nakti. Kahdi puifchi dabujiſchi finah, kā P... mahja jaunawas gut aħra, (un weena bijuſe wehl no kaimiku walſt), tur no-gahjuſchi. — — Mihha atradahs weenai no meitahm drehbes ſaplohsitas. — — Loħli noschelħojama leeta, kād wezaki ſawas meitinas laiſch aħra guleht.

Tapat ſchinis pehdeja laikā, W... zeema meitas gaħjuſčas uſ lauka. Puifchi to dabujiſchi finah, aiseet turp un taħs meitas or ſħagareem nofuka, fajidami, lai ne-eet aħra guleht. — Schi pehdeja iſdarisħana ir-kezama, jo kād wezafit par to negħda, ka wiħu behri iħtaba pee ziteem lai għul, kād dasħi puifchi paſchi par to għadha. Newaru iſbriħ-notees, kapeħżeq miħlaš maħteſ ſawas meitinas laiſch uſ lauka guleht.

Turfon.

No Dinaburgas. Kā Krewwi Peterburgas awise ſino, tad-Dinaburgā notizis ſchahds nelaimigs atgadjuṁs: 4 tā bastionē tika no leelgabalneekem granates lahdetas, lai taħs waretu fuhtiħt uſ kara-launku. Kħad-dam leelgabalneekam, kas pravip weenā kartetſchu granate eeskuħħweja, noluħsa fkuħħwejoh praves-ſkuħħwetajs no praves u ſeefitahs pee granates ſpri-dħinnoja. Granate żaur fħo psejjħanohs pahrsprahga un sprahgħdama ewainoja llaħtbuħħdamus ſoldatus. Trihs bija ſtipri ewainoli un trihs tā ewainoli, ka newareja runah. Leelgabalneeku wiħneek Terenjew's tika għiġi ewainoħta; bet ſawas fahpes pahrspeħħdams ſpejha uſ leħgeri nobraukt peħżi palihdsefħanas. Trihs veħž tam uſ nelaimes weetu an-nazha Dinaburgas kommandants generalis Warħanows un par waqqadisgu polihdibu għadha. Winsch atfuhtiha trihs flim-nekku kohpejjas un weenu flimmeeku nestawu. Ħewainotee bresmigi iſſkatijahs; wiſu waixak bija ewainoħts tas-leelgabalneek, kas granati bija fkuħħwejji.

No Teħrpates. Tureenās pilsfeħtas awise (Dörpt. Stadtbl.) atrohdahs ſchahds atgħadinaſħanas-rakħi: Luhkojoties uſ ſchi goda linu ſawaliſħchanu nebuhtu ta lihgħi ſħana newetta, ta lai polizejas walidibas uſ tam randiſtoħs un par tam gaħdatu, ka lini netiku mehrzeti strajfis uħdenoħs (upes). Jawi flim-għadu buħs pagħi jekk, ka gubernijas-waldbiba (tai 17. Au-gusti 1777, gadu) patentu paſludinoja, ka uħdenoħs, kura ſi-wihs ir, nedriħiſtōt mehrzejt farnejnejus un linu. If-ghadu ſħihs patentis teek laudim atgħadinaħts, tomehr to maſ ſe-ewehro. Netikai siwim un weħs-xeem ir-linu-mehrzesħħana, flakhdiga, bet ari loħppeem kas taħdu uħdeni dixer, kura ſi-miħekti. Kas mineto nofazijum pahrafpi, tas war peħi likumeem tikt strahpeħts. Meera-teefneħħa reglementes 10. artiklis noleek taħdeem pahrafha jeem strahpi, waji nu zeetuna strahpi no 3 deenahm liħdi 3 nedelħam, jeb waji naudax strahpi no 20 liħdi 25 rubl. Schi atgħadinaſħanu iſ-Teħrpates awisehem iſ-nexxam iż-żafra ſi-ġiġi pafneegħdani meħs ari no ſawas puſi es-Atgħidinajam, lai linu nemheż-żetu taħħid uħdenoħs, kura ſi-wihs atroħnahs jeb kura loħpi teel dixidti. Brātigħi fai-nexxek neko nedara, kas buħtu flakhdig.

No Maſlawas. Maſlawas Slahwu labdarisħanas bee-driba ir nobohmajuſe eeta iſ-ħażja audsefħħanas namu un ſkohlu preekſch Serbu un Bulgaru bahrixeem, meitenhem. Schihe

cerktes dibinaschanas finas ir pee waldbas eefneegti preefch apfiprinaschanas. Mineta andeschanas nama un skohlas u-derums ir, Bulgari un Serbu bahrinn meitenes isaudseht un ismazjat par toutes skohneezehm. Winas dabuhs tahdu pafchuh mahzib, kahdas teek pafneegtas angstakas meitenu skohlas (ta nofaulkas progimnasijas) un bes tam winash wehl teek mahzita tehwu waloda un prohti Serbeetehm Serbu wa-loda un Bulgareetehm Bulgari waloda. Ta preefch ustreschanas wajadstga nauda tifshoht fawahlta zaur dahnann lajishchani. Mineta skohla mahzitas skohlotajas buhs sowai tehwijai par leelu fwehlibu, jo ihpaschi skohlas gaisma truhst Serbeem un Bulgareem. Lai minetahs skohlotajas katradu fina buhtu sowai tehwijai par fwehlibu, tad winas ari tiks mahzitas mahju-faimneezib un dahrusu-kohpschan (dahrusneezib).

No Kijewas. Ka no tureenaa teek finohits, tad Kijewa dibinajushehs beedriba, las fanem apdrohchinaschanas pret fugu-sagshani. Vahr apdrohchinateem firgeem jomafsa $\frac{1}{2}$ prozentos par gadu apdrohchinaschanas-malja (tas ir, ja firs buhtu wehrts 100 rublu, tad par gadu jomafsa 50 kap.) Tee preefch apdrohchinaschanas peenemtee furgi teek edaliti trihs fchikras un prohti pehz fawas wehrtibas par 30, 60 un 80 rublu. Par fugu, las peeder pee 30 rublu wehrtibas fchikras, jomafsa 15 kap., las pee 60 rublu wehrtibas fchikras, 30 kap. un las pee 80 rublu wehrtibas fchikras, 40 kap. par gadu. — Schahda fugu apdrohchinaschanas ir lohti deriga, jo tahs 15 jeb 30 kapeikas latrs weegli pa godu speshi nomafah, bet gruhti dascham nahkabs jawu skahdi pazeest, kad firs winam nosagts.

No Dreles. No teem Turku wangineeleem, ko muhfeji Nikopoli uswaredami jawangoja, ir 1000 wangineeku aissuh-tti us Dreles pilsfehru tasi 21. Juli. Turku wangineeki pa leelakai dasai wehl bija jauni wihi no kahdeem 30 lihds 35 gadeem ar patihlamu waigu, bet daschi ari bija tahdi, las ihsti pehz laupitajeem un flepławem isskatijahs. Wangineeku apgehrbs, zaur zaurem nemoht bija nodrakhts un nobluzis. Dreles eedshwotaji ihpaschi ihgnumu pret wangineeleem ne-israhdi; dauds is wineem pafneedsa wangineeleem tabaku un zigarus.

No Odesas. Odesas kaufmani melle spihkerus preefch schi riedna labibas. Nahkofcha mehniesi wineem wajadsehs tie dauds spihkeru, kur kahdus 300,000 lihds 400,000 tschetwertus labibas war bert. Zaur to nu spihkeru ihres dahrgums zeltees.

No Nowgorodes. Ka Krewu awises sino, tad schini gada bija nodohmajuschi Nowgorode natureht semkohpibas leetu is-slakdi; bet daschu eemeslu deht schi isslahde atlikta us weh-laku laiku.

Kara finas.

Beidsama nedela nekahdas eekehrojamas finas no kara-lauka naw atnahkuschas. Ahfemes awises gan daschas fina schahdas tahdas finas, fa esohf fahntini, kur Turki muhfejs esohf fahnti, fa muhfeji atkahpjotees un eenem-tahs weetas astahjoh Turkeem u. t. pr. Ar leelaku eekehrojchanu un usmaniby schihs finas lafoht wareja noprati, fa tahs ir tikai Turku melu finas. Turki bija schahdas finas ispandujuschi un daschas ahfemes awises tahs bija us-nehmuschas. Kad kahdi leelaku fahntini buhtu bijuschi, tad jaw muhfeji waldbas awises to buhtu finojuschi. Kad nu, fa jaw

minejam, beidsama nedela nekahdas finas nebija atlaistas, tad fahka daschas ahrsemes awises minetahs melu finas pafneegt un fahp awischu lafitajeem fahka tahs dohmas isplatitees, it ka muhfejeem us kara-lauku wairs labi neweiktohs. Lai schahdas aplamas dohmas ne-isplatitohs, tad wajadseja pateefas finas dabuht no kara-lauka.

Tahdas finas mums ir atnahkuschas un prohti muhfej Augusta Runga un Keisara brahli, deenwidus armijas wirsloman-deeris tasi 30. Juli atlaida telegramu, kure teek finohits, fa pa to laiku, samehr no muhfeji waldbas pufes no kara notikumeem nekas naw finohits, nekahdi kara-notikumi nebujuschi, pahr kureem ko warejuschi finohit, un tapebz tahs finas, las tanu laika no ahrsemes awischu tifshochas pafneegtas vahr fahntineem un kara-notikumeem, esohf nepateefas un tikai is Turkli melu finahm nemtas. Ja las notikschohit, tad ari tifshoht finohits. Schis isskaidrojums aikas no jauna apleejina, fa awischu wajaga lohti apdohmigahm buht kara-finias usnemohit.

— Ishumā isskaidrojuschi, tapebz beidsama laika nekahdas finas no kara-lauka naw atnahkuschas, mehs pafneegsim kahdas zitas finas, las ar tagadeju kara-buhschani stahw fakarā.

— Ka no Wihnes teek finohits, tad Greekijas waldbina nospirkuse 6 baterijas Krupu leelgabalus un 16,000 flintas. Flintas jaw us Greekiju aifwestas, leelgabali wehl ir zela.

— Greekija paleek orweenu nemeerigaka un gaida tikai us isdewign brihdi, kur waretu Turzijai karu pefazijah, jo Greeku tauta newar tahs breefmas pazeest, ko Turki pee winu tautas brahleem, Turzijas Greekeem pafrahda, un fchee breefmu darbi teescham ir nepazeechami. Kahda ahrsemes awise pafneeds schahdas finas. Greeku eedshwotaji Turzijas pilsfehlas un zeemds teek waj no Ischerkescheem waj ari no muhamedaneem apkauti un fchee noscheljamee Greeki tatschu newar gaidiht, lihds Krewu pulki tur nonah, par fahntibu un drohshibtu tur gahdadami jeb lihds Turzijai paschaj patifees, winus wairus nekaut. Kahda Greeku awise raksta, fa Greekija tatschu newarohit kluju zeest, fa Turki winas tautas brahlus fawas pawalstes ta fahnti flakte. Greekija tik pee kara peedalitohs, lai fawus tautas brahlus no Turku flepławibas waretu paforgaht. Wehl gan Greekijas waldbina naw fawas dohmas issfazijuse, waj wina Turzijai karu pefazijahs, bet walts ne-noturama grib karu, jo Turku warmahziba winu pastahwigti us tam klubina. Efsch Kavarnas Turki tahdus breefmu-darbus pastrahdajuschi, kahdus wini pastrahdaja Bulgarija un ta tad Greeki ir pafhlezzinajusches, fa wineem tahds patslikens gaidams, kahdu Bulgari iszeeta, ja no ahreenas palib-dschana un apsargaschana nenahk.

— Nupat finas pafneeguschi, kahda istureschanahs no Greekijas schini kara gaidama, ari kahdu wahrdi fazifim pahr Serbiju. Ka no Belgrades teek finohits, tad Serbijas ministeru preefchneels Ristisch fazijis, fa Serbija fawus kara-pulkus ne-esohf ischikojuse, lai karu waretu ar Turziju fahnt, bet lai waretu fawas rohbeschas paforgaht. Serbija gribohit no karojschanas atturetees. Sinams ja Eiropas politikas buh-schana pafhrghostohs, tad ari waretu notift, fa Serbija pee kara peedalitohs.

— Vahr Wahzijas istureschanohs schini kara raksta Krewu awise „Goloſ“ ta: Uri tas leelakais Wahzijas enaidneeks neleegs, fa Wahzija wehl nekad naw tahdu augstu un eekehrojamu weetu (Eiropas politika) eenehmuje, fa tagad un wi-

nas bals wehl nekad naw bijuse no leelaka swara kā ta-gadejā politikas buhſchanā. Wahzija war karu tagadejās rohbeschās faturecht jeb to pahriwehrst par wipahrigu Eiropas karu. Kuru no abeem zeleem (waj karu faturecht tagadejās rohbeschās, waj to par wipahrigu karu pahriwehrst) firsts Bis-marks usnems? Waj Kreewija ari turpmak war us Wahzijas ustizigo draudſibū palaiſtees? Wahzijas paſchās labumu un winas iſſkaidrojumu beidsamā laikā eevehrojoh tafaka, ka us winas draudſibū war palantees. Tauta, kas til tahu attihſibā nolluwufe, newar Turku warmahzibū un breeſmu darbus aiffahweht. Wahzijas tirgoſhana austrumā teek apſkahdeta zaur nekahrbahm un juſchanahm Turzijā. Kamehr karā ſtarb Kreewiju un Turziju zits ne-eemaiſahs, tamehr Wahzija war us tam palaiſtees, ka Kreewija pee meera dereſchanas Wahzijas tafinuſ prajjumus eevehrohs. Turzijas waldiba newar ne us kahdu wihiſ Wahzijas labumus apſkahdeht, un us Kreewiju ſhmejotees Wahzija ſina,zik drohſchi wina war us Kreewijas draudſibū un us to no Kreewijas dohoto wahedu palaiſtees. Italijs un Franzijs waras pawairoſhana Widuſjuhā newar Wahzijai buht weenaldſiga. Franzijski paſchāi ar fewi deesgan darba, Italijsi vebz ſawas politikas buhſchanas jaturahs us Wahzijas un Kreewijas puſi, tikai Anglija un Austrija waretu eemaiſitees, bet ja winas eemaiſitohs, tad winas war gruhti us Wahzijas pebeedroſchanohs zereht, jo Wahzija jaw weſalu gadu ſimteni ſtahv ar Kreewiju draudſibā un ſchi draudſibā buhtu pirms ja-ſnihžina, eekam Wahzija pret Kreewiju ſtahtohs. Anglijsi naw nekahdu ſabeedrotu walſtju un Austrija grib no kara atturetees, lai gan Anglija to uſſlubina un peeruna. Ka Austrija no kara grib atturetees un pret Kreewiju neſtahees, par to Kreewijai ir jaſateizahs Wahzijai. Lai tikai apdohma, kahdā gruhtā buhſchanā Austrijas waldiba atrohnahs pret ſaiveem pawalſnekeem un winu wehleſchanahm: tee weeni (prohti Slahwi) grib turetees us Kreewijas puſi, tee oħtri (Ungari) atkal us Turku puſi. Lai Austrijas waldiba waretu faturetees pret ſcheem abejadeem prestigeem zenteeneem, tad winai wajjaga kahda ſtipra atſpaida no ahreens un ſchi atſpaids winai ir Wahzija. Ja Austrija noſtahditū kara-ſpehlu pee Kreewi rohbeschahm, tad Wahzija noſtahditū kara-ſpehlu pee Austrijas rohbeschahm un tā tad Wahzija ir Austrijas waldibai par atſpaids pret Ungareem, kas gribetū karu fahkt pret Kreewiju. Kreewija 1870. gadā (Bruhſchu-Frantschu karā) un dauds zitās reisās peerahdijuſe ſawu uſtizamo draudſibū un tā tad ari mehs zeram, ka Wahzija ſawu draudſibū neleegs, ja wajjadſigā brihdi ta buhtiar darbeem peerahdama. Tārafsta „Goloſs.“

Pahr Angliu tagadeju iſtureſchanohs Kreewu-Turku karā kahds Bruhſchu wiſneeks, kas Angliju labi paſiħst un kas ſhim brihſham Anglija uſturaħs, rafsta jeb ſpreesch tā: Wez-Anglijas eedſhwotaji pa leelakai datai ir lohti kara-ſuſtiġi — ar wahrdeem. Tikai masaka datu awiħu kā ari kahdi politikas wihi aiffahw meera zenteenus, gan ne tadeht ka wini drauga prahtu turetu us Kreewiju, bet it weenahrſchi tadehl, ka wini atſinuſchi, ka Anglija pawifam ne-eefpehjiga karu west. Dauds leelijahs Angli ar ſawu kara-pulkus us Maltaſ ſalas (Widuſ-juhā), kur ir 5 bataoni (katram batakonam wajjaga 820 wiħru), bet ſcheem bataconeem nebja pilnigs ſtaſtis, tā ka tur jauns pulks bija janofuhta, lai waretu batalonus pilna ſtaſtla eegrohsikt. Rejerwes kara-pulkus Anglijsi naw, lai gan us papihra deesgan farakſtit; wini re-

ſerwes-pulkus fastahda if ſemes-fargu ſawwalnekeem, ja tahu til dauds it. Beidsamā laikā Anglija uſ Malta aiffahdija wehl diwus batatonus. To fajjiss minetais Bruhſchu wiſ-neeks tahlak runadams teiż, ka Angli kara-pulkus lohti ne-weikli pee marſcheereſchanas, jo wini uſ tam nemas naw mahziti nedf riħloti. Taſnibu fakoh Angliji tikai ir weens free-tnis (ſemes) kara-pulkus ar kahdeem 14,000 liħds 15,000 saldateem. Tad ari Anglija leelahs, ka wini waroħt wajjadſigā brihdi kara-pulkus atwest if Indijas; bet kā fcihs buhſchanas paſineji ſpreesch, tad Anglija, ja dauds, tad kahdus 9000 saldatu waretu if Indijas ſadabuht. — Schi ſiu ſaiveem laſitajeem paſneedsam, lai wini paſchi ſpreesch, ko Anglija ſemes-karā eefpehlu.

— Tagad, kur runa pahr Greekijas pedalischanohs pee kara, gan dereħs kahdu wahedu fajjift pahr Greekijas kara-ſpehlu. Greekijas eedſhwotaju ſtaſtis buhs til leels, kahds Serbijai ir, tomehr wina newar kara-ſpehlu fastahdiht no 60,000 wiħreem, ko Serbia eefpehj. Veħz Greekijas jaunneem kara-ſlikumeem katram prekeſč kara-deenasta derigam wiħ-reetim no 20ta liħds 40tam gada m ja-eestahjabs deenesta un kahds wiħreetis no 18ta liħds 50tam gada m peeder pee tau-tas-gwardeem. Greekijas kara-ſpehlu ſara-laikā ir 31,300 saldati un meera-laikā 12,186 saldati, no kam zejtora data ir wiħnekk un unterofizeeri. Jaħtieku Greekijai naw dauds, tikai 4 eſkladrones un katrai eſkladroni kahdi 100 jaħtieku. Leelgabalneku ir 5 kalna-baterijas un 1 liħnijsa-baterija. Katrai baterijai ir 6 leelgabali. Kara-lugu ir pawifam 32 un prohti 1 brunu körwete ar 12 leelgabaleem, 1 brunu-laiwa, 1 ſkrubu-körwete, 3 blokabu-lauſeji, 6 masakas leelgabalu laiwas un 20 zitas laiwas.

— Pahr kara-notikumeem liħds ſhim nekahdas ſinas naw atnahkuſħas un politikas-wiħri ſpreesch, ka wehl kahds laiks aisees, liħds karodamee pulki buhſchoht til tahu ſapulzejufchees, ka wareſchoht leelakus kautinuſ uſſahlt. Tadha buhſchanā, kur pahr kara-notikumeem nekas ſwarigis naw ſinojams, paſneegsim kahdas ſinas pahr kara-ſpehkeem, kas uſ Eiropas kara-laika ſtahv. Kahda Wiħnes awise paſneeds ſchahdas ſinas. Kreewiem ir uſ ta iſplatijuma jeb apgabala, kas atrohnahs ſtarb Donawu un Balkanu kahdi 140,000 saldatu: Bulgarijs riħta puſe ſtahv generalis Zimmermanis ar kahdeem 40,000 saldateem un ſchinis deenās wehl atnahks kahdi 80,000 saldatu, tā ka pawifam Kreewiem tad buhtu kahdi 260,000 saldatu. Bes tam weħlarweenu jauni pulki war peenahkt.

Turku armijai ir trihs dalas. Oħmans-Paſcha ſtahv pee Plewnas, ja dauds, tad ar kahdeem 40,000 saldateem; ſtarb teem tſchetreem zeetohlfchneeu ſtahv Mehmeds Ali, ja wiſus zeetohlfchneu ſaldatus peeflaita, ar kahdeem 130,000 saldateem, un deenwidus puſe no Balkana ſtahv Suleimans-Paſcha ar kahdeem 25,000 saldateem, tā tad Turkeem pawifam ir 195,000 saldatu, bet pee kureem wair ſekħi jauni pulki newar peenahkt, Turzijas waldiba jaw wiſus kara-pulkus, ko wareju ſe ſadabuht, ir uſ kara-laiku aiffahdjuſe. Kreewu kara-pulkus ar Turku kara-pulkeem falihdsinajoh tħalli, ka Kreewiem 65,000 ſaldatu wairak un ja jauni pulki peenahkt, tad ſinams wiħreem buhs wehl leelaka pahrwara. Bes tam wehl Turku kara-pulkus newar Kreewu kara-pulkeem liħ-dinates nedf marſcheereſchanas aħtrumā nedf ari zitās wajjadſigas iſriħkoſchanas, turklaht wehl truhħi Turkeem naudas un wajjadſigas wefelibas aplohpſħana.

Ja tahn nupat pafneeglahm finahm redsams, ta tahn lee-
tas us kara-lauka stahw. Tagad, kur leeli kara-fpehki weens
ohtram preti stahw, buhs drihsunā leelaki lautini gaidami.
Ja Grekija stipraki sahktu us karu dohmaht un rihkotees,
tad Turzijai ari kahdi 10,000 lihds 15,000 saldatu buhtu
janostahda.

— No Konstantinopeles nahk schahdas finas. Tai 23.
Juli tika Konstantinopeles eedishwotaji istrauzeti, d'sirbedam,
ta Kreevu andeles-kugi, ar leelgabaleem isrikoti, ebraukuschi
Bospora un tur atnehmuichhi Turklu pretschu lugus. To nu
gan Turkli fina, ta fchee Kreevu andeles kugi, lai gan ar
leelgabaleem isrikoti, Konstantinopelei newar usbrukt, bet par
to miki fabihjushees, ta fchee Kreevu kugi fpehjuschi Turklu
kara-kugeem nemanohi Bospora eebraust. Ja winu kara-kugi
kahdi ne-usmanigi, tad Kreevi ar faweeem kara-kugeem deesin
lo wehl ne-isdariks.

No Londones. Ra no tureenias teek finohts, tad parlamen-
tes fehdeschanas tika beigtas un parlamenti flehdsoht tika
preekschā lafta trohna-runa. Schini trohna-runa teek isteikts,
ta Anglija ar wifahm ahsemes walstum stahwoht draudsigā
satikschāna un ka wina us tam zentufchis meeru ustureht un
ari turpmak zentischotees meeru starp karodamahm walstum no-
grunteht. Wina gribohi wifadi no kara atturetees, ja tikai
walsts labumi neteekohi apfahdeti un ta tad wina buhtu
kara ja-eemaifahs.

No Egiptes. Anglija ar Egipti noslehguse nolihgumu,
ta wehrgu tirgoschana Egipte aisleedsama. Waj Egipte fcho
nolihgumu spehs ispildiht, ta ir pawifam zita leeta, tad ne-
eet tapat ta ar Turzijas waldbiu, kas fawā laikā ari fo-
lihds aisleegt wehrgu tirgoschana un tafschu flepensi ar weh-
geem tirgojahs.

No Amerikas. Starp Seemu-Umerikas fabeedrotahm
brihwalstum un Meksiku ir iszchluschees nemeeri. Maidiba
fahkti no Meksikas pujes un prohti ta: No Meksikas walsts
nahk laupitaji, kas par rohbeschahm pahreet brihwalstis un
tur laudis aplaupa. Kad nu brihwalstu rohbeschuh saldati
laupitajeem pehdas d'sihdam ienahk Meksikas walsts, tad wi-
neem naw aktants tur laupitajus fakert. Brihwalstu wal-
diba peeprafijuse pee Meksikas waldbas, lai aktaujohi winas
saldateem laupitajus Meksikas rohbeschās fakert. Ja Meksikas
waldbi fcho taifno prafijumu otraidihs, tad nemeers starp
abahm walstum gataws.

Mehnesis.

Kai gan mehnestis no wifahm swaigsnehm ir muhsu semei
tas tuvalais, tad tomehr us winu noltuht ir ne-eespehjams.
To tas tuvalais zelsch us mehnest ir tak par tahu, jo apata
slatilä rehkinajoht winsch stahw no muhsu semei lahbasi 50,000
juhdes tahlumā, ta ta ar weenu brauzeju, fuchs 25 juhdes par
deenu waretu braust, mehs tikai par 5 gadeem un 247 deenahm
us winu noltuhtu, d'selsszela brauzenam, fuchs 4 juhdes par
stundu brauz, pa-eetu us ta pascha zeta 540 deenas. Kad lihds
gaifa balons weefuta ahtrumā waretu street, tad to paschu zetu
eelsch 136 deenahm nobrauktu, un weenam gaismas starinam
pa-eetu us wijsa ta zeta tikai $1\frac{1}{2}$ sekundes, tikai weens azumire-
llis. Bet neds leelzebi, d'selsszeli neds ari weefuti jeb gaismas
starl kahdam mirstigam zilwelam to eespehju waretu doht us
mehnest noltuht, ari ar gaifa balonu, kuru pa gaifa war groh-
sift ta grib, war gan no lahdas aplehgeretas pilssheetas ahrā
tiki, bet ne wijs us mehnest.

Katus, kas stohla ir gahjis, sin, ta muhsu seme ir apaka
ta lahda milstigi leela lohde un tapat ta swaigsnes un mehnestis

ne-ismeirojamā gaifa isplatiuumā fawu zetu eet, un seme nem-
tedamā greechana eelsch 24 stundahm ap fewi apgreeschahs.
Lihds ar semi eet wiss, kas us winas wirfu atrohdahs, ari mehs
un wiss, kas ap mums ir, no wiss weeglasas spalwinas, so
wiss lehnakais wehsmensch zila, lihds tam stipri eefaknojuscham
tuhfstoichhi gadus wezam obholam, un til ahtri, ta lihds ar winu
mehs laträ minute nosfreenam 239 juhdes, ari putnis gaifa
un lidinadamees gaifa balons, wiss teek lihds rauti, kas zaar to
semes peewillschanas spehlu noteek. Un schahda pastahwigā ftre-
schāna wajadsetu mums fawu zekochanu us mehnest eefahst.
Kad par peemehru mehs dohmajam, kad pilnā ftreeschāna twaiku
raids buhtu lahds gleemests eekluvis un gribetu no scheent ra-
teem lahdam lohdam, kurch d'selsszela turwumā atrohdahs, us-
rahptees, tad tas nebuhtu wehl ne ehna no ta gruhtuma, kas
mums us mehnest zekodameem buhtu jareds. Mehnessis lihds ar
semi eet ap fauli, un bes tam wehl winsch eet av muhsu semi,
un fawu zetu pabeids eelsch tschetrabm nedelahm, pehz tam astal
no jauna usfahldams fawu zetu. Bet warbuht, kad swaigschau
prateji waretu pafazih, us kura punkti mehnest mums buhtu
jaturahs, kad mehs us tureeni gribetum zefohi? Ari ne! jo tad
muhsu gaifa balons weenadi augstaku eetu tad weenadi plahna is
gaifa nahktu mums presim; mehs eenahktu tad eelsch tahda gaifa,
eelsch kura gaifa balons lihds ar to eelsch fewis futuredamu
gaifa nemas par to weeglas nebuhu, kas ap winu atrohdahs
un eelsch kura winsch newaretu nemas augstaku lahpt. Un bes
tam pahral par juhdes buhtu mums elposchana deht tahda
plahna gaifa ne-eespehjama. Ja jaw sinams, ta augstids kainos
usfahpjoht deht elvu aistureschanas aksnis teek pa mili un degunu.
Un kad ari wiss fchee laweksi nebuhu un mehs waretum pahr to
tahko debess ruhmi pahrzeltees, tad mehs mehnesccha turwumā no-
nahkuschi eekluhtum eelsch wina peewillschanas spehla, un ta
lahds almens us semi, no ta nemehrojama augstuma flihderum
arweenu ahtaki, kamehr pehdigi mehs drusku drusklas fadausiti
nokristum us mehnest. Muhsu gaifa balons newaretu muhs no
krishanas pasargah, jo ap mehnest naw tahds gaifa ta ap
muhsu semi. Un tad, kad ari mehs fweiki us tureeni nonahktu,
tad tomehr mums tur tas truhstu, kas pee d'sihwibas ustureschanas
buhtu wajadfigs.

Tad, ta jaw fazichts, us tahdu wihs mehs nelad newaram
fawu mehreli fahneegt. Bet mums atleek wehl weens zits, droh-
schals zelsch. Us dohmu spahrneem pahreet muhsu gars ar ne-
aprehkinajamu ahtrumu to besgaligu isplatiuumu, un abalstida-
mees us swaigschau prateju sinatnigahm ismellefchanahm, zaar
kureahn winsch it fakidri war redseit zit brihnischligi tur daba
atrohdahs. Us tahdu wihs eeluhdsam ari muhsu lastajus, us
fcho muhsu zetu muhs pawadiht un zelohi us mehnest.

Ihs pehz jauna mehnesccha ta par peemehru mehs efam uslah-
puschi us mehnest, kad winsch mums scheitan apalschā ta lahds
zirois ir redsams. Us to tumschumu mehs nozelojam, tagad ir
nakts. Breefmigs aukstums muhs fanem, zaar kuru gandris
wifas aksnis muhsu d'sihklas fasalst; nahwes llusums mums
wifaylahrt, nelahda wehsmixa, nelahda lapu tschabeschana, neds
ari kahda sihme no eedishwoneekeem, wifaylahrt mums ir kaya
llusums. Bet augscham par mums spiguto swaigsnes neredseta
gresnumā, lahda breefmigi leela rupa, lihdsiga ta semes eedish-
wotajeem mums mehnestis ir redsama, bet trihspasmiti reis leelala
ta winsch, spihd un apgaismo muhs ar fawu leelo spohschumu.
Ta ir seme pate, kuru mums scheitan pilnā spohschumā pee de-
besim atspihds, un us kuras isplatiuumu mehs flaidri waram re-
dseit juhdes un lainus, kuri ta leeli plaksumi ir redsami, kad
tikai padebeschi winus ne-apfeds. Mo scheem plaksumeem mehs
ari waram maniht, kad seme greechahs, mehs redsam winus
mainamees, nahlam astal pasuhdam. Wifa ta pafauliga
tustechanahs un greechana hys preefsch muhsu ajsim redsama.

Mehs nu galdam deenas gaismu! par laimi mehs efam ihś
preefsch gaismas fablschanas scheitan nonahkuschi, jo pehz muhsu
semes rehkinuma mehs buhtum wihluschees. Jo us mehnest ir
tapat nakts ta ari deena gadu no gada weenā gorumā, tschetti-
padfmit muhsu deenas rehkinajoht.

Nekahds rihta fahrtums, neds ari frehfliba passudina deenas

Grahmatu fina.

Nupattika manā drīku-namā gatavas šahdas jaunas grahmatas:

Weza un jauna

Jaika-grahmata nū 1878. g.

Ir dabujamas un mafsa ne-eeseeta 5 rubl. par finiu, eeseeta 10 kap. gabala. Jaika-grahmata ir ar 6 bildēm puschkota un paskneids jauku stahstu is muhsu Baltijas dīshwes, tad rastu pahr grahmatu šwindeli, daschus padohmu, fineelli stahstikus u. t. pr.

Ihsa geografija jeb seimes-istahstischa preefsch pagastu un apriku-stohlahm, farasltita no D. Vancl. Oħra pa hrlabota un paw airota drīke. Mafsa 25 kap.

Preefsch schibis grahmatis obtras drīkes ir wina wiżaur, zit ween eespehjams, pahrlabota un tas pessimheits, kas schinis

gods daschās walstibās ir pahigrohsjees. No jauna ir pessimiti ihst veeshmejumi is ik latras seimes wehstures, jaun so ta dauds pilnigala ir tikse.

Ernst Plates.

Gepirkšanas zenu-rabditajs.

Riga, tāi 5. August 1877.

20 garnjas rudoši mafsa — r. — l., sveči — r. — l., meeschi — r. — l., cuias 1 r. 50 l., grīku putaini 3 r. 50 l., aušu putaini 4 r. 50., meeschu putaini 2 r. 60 kap., ūni — r. — l., karunek 1 r. 20 l. 2½ pudi rupji rudoši-milli mafsa 2 r. 50 l. un — r. — l., sveči-milli 5 r. 50 l. 1 puds sveči mafsa 11 r. 50 l., lihs 12 r. ūns 60—75 l., ūni — 50 l. 1 ūns (7 vēdas augsta un plata) bērfo-malts mafsa 5 r. 50—60 l., bērfo un alfschau-malts — r. — l., alfschau-malts 4 r. 50—60 l., pessimets-malts 4 r. 50—60 l., egli-malts 3 r. 60—70 l.

Lihds 4. Augusti pee Rīgas atnahukchi 2020 fusi un aissagħijschi 1919 fusi.

Aibildedams redaktors Ernst Plates.

Sludināfchanas.

Gohdigs neprezees nama-puiss war pecteitees leela Aleksander-eela Nr. 61.

Sloħlas-behrni,

Kuri scheenes sloħlas apmele, atroħo kosti un dīħwolkli Abgħes-kalna Lauf-eela Nr. 7, 1 trepi angli pee Malleria.

Seen. publikai

Zaur ſho laipni finju, ja tagad dīħwolu

Kauf-eela Nr. 8.

Runas-sundas preefsch puſd. no pulſt. 10 lihs 12 un peħz puſd. no pulſt. 3 lihs 4.

Fr. Weber, soħbu-ahrse.

Kihnijska ismelleschanas stanzijs
pee politehnika Rīga
(meħslu pahrraudisċana)

dara finamu, ta' sħahdi lohypmani, kunkitgu meħslu annej deħi, padewussees minn pahrraudisċanai:

J. Gampers un beedris, Leppajā; Goldschmidts un beedris, Rīga; J. Martinjhons Rīga (Leħgeris Peterburgas preefschpils); Kalku-eela Nr. 8), Sander Martinjhons Rīga (Leħgeris turpat Nr. 16), Herm. Stieda, Rīga, un Ziegleris un beedris, Rīga.

Kas no kajda no isħem lohypmanieem kunkitgu meħslus peħbi, kopsu ne apakħi 30 puden (5 mai-seem), tam ir ta' keeja, no ismelleschanas stanzijs par-welt pagħreha pahrraudisċas analisi, ja tiegħi war-usraxxu, ta' esfuhiha proħwie no pirkha preżżej renta.

Kihnijska stanzijs preeskħeeziba.

Par eewehrofchanu.

Wißeem draugeem un pasifstameem daru finamu, ta' esmu to mahju-weetu

Jauna Banwa

(Wefer tunga mahja Peterb. Ahr-Rīga Dīrnawieela Nr. 59) no 1. Juli sch. g. usħemis. Minkas gultas ar labu aydeñesħam, ta' art labus ūtak ja zitru neħur atroħomni, kolidans, liħdu laipnani apmelekt. Wifus sveżiñadans palektar jeenishħanu

Jacob Gauer.

Par eewehrofchanu.

Jauna dīħwolkli Witten-muischi ēsmu ċetar-ittis un sawu weżu weetū, Abdomana mahju, at-żiex.

Jahn Berrit.

P. Quizzau

grahmatu-boħde mafsa Aleksander-eela Nr. 10 dabujomi:

Dundurn padeħli, mafsa 30 kap., Venezjienas qażi-nat, eeseeta 320 kap., Juhrmalas puštis, 10 kap.; bes tam wiċċas jittas grahmata, kacċ-ċeċċi, spredju, luuġiċhanu, singu, la-samas- un sloħlas-grahmata, ta' art kara-laula taħrifes par neħha-augħstineem jeneen. Bes tam esmu ari lafamur biblioteku reċafis.

Ebraukschanas-weetu

ar stali, wahġu un istabu weżżeem preefsch no-melħanahs (hekk oseħremi pahroħschanas) isħre

Albert Drescher, 2
Zelgawas Ahr-Rīga leela-eela Nr. 4.

Wiċċadi derigi foħfi,

ta' riteru, iħokku un zitt roħi preefsch fellek-ka darbeem ie dabużjani pee Thoma Planteenka leela Majl-eela Nr. 122, blakus Hanumera kohu platsħam.

Wiċċlabato Amerikas

Petroleum u

pedahwa par 21 kap. sloħpā

Th. Pfaffrodt,

agr. B. Lietma lampu-nagħiex leela Smiħa-eela Nr. 7.

Peen-a-pagħabs

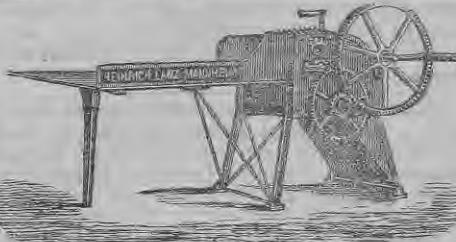
ir-ajjedloħsħana deħi pahroħdħams Għeß-ħixja leela Smiħa-eela Nr. 15. Ioperiżiżahs turpat liħiġi pulſt. 2 peħz puſd.

Labu baltu loħgu-stiħlu

par fabrikas zejnha, ta' art labu datu aktuksu stiħlu, derig preefsch treħbihiex, par-dabużi leħ-talhażen zejnha pedahwa loħgu-stiħlu boħde no

Aug. Köhler, glaħseru-meisters

Peterb. Ahr-Rīga leela Smiħa-eela Nr. 19.

Kufamas-machħines

ar-roħkawn un firġu-spexx id-żonqas is Heinrich Lanz fabrika Mannheim.

Fabrikis ir-liħiż 1876. gada beigħam pahroħwix

54,972 machħines

fas-miġħabla pahroħsħana, ta' fahis machħines is-ħalli kieni.

Wiegħiġi krafijums Rīga

pee Dr. W. Graham, Nikolai-eela blakus Strehleku dahsam.

Alguns- un saglu-drohschus naudas-**īfapjus**

pahrdohd un postelleshanas pehz wehle-
schanas isplida par ihst lehtahm zenahm

F. H. Reefs,

alshēgu-kaleju meisters

Leela Alessander-eela Nr. 94.

Kommisioners Keisarilas Aug-
preesch Smolens-
kas semlohpju-bee-
vribas sem Sawas

stibas Leefirsta Ni-
lolaia Nikolajewi-
tsha ta Wezaka
aistahveschanas.

Sweedru arflus,

aydahwinati 2. Baltijas zentral-istahm Rigā 1871.
ar augstakto gohda algu, valsts domehnu ministerijas

,leelo fidr. medali."

Gesches, fehlu aplakiehus, fehishanas-ma-
schines.

tihrischanas maschines

no R. Garrett un Sons, Suffolk Anglijā, tā ari
visas zītas semlohpibas maschines labā konstru-
cija, par lehtahm zenahm pedahwa

F. W. Grahmann, Rigā,
Nikolai-eela blatus strehneku dahsam.

Krohna muischina

ar 50 veseiniu tihrumu un tilpat dauds plauw,
tās atrohdahs pēc kahdas upes un tagad teel no
graudinekem apstrahoda, ir nu Surgeem 1878. g.,
jeb tuhlt us 6 gadi isrentejama. Pee usnemtcha-
nas ir 4000 rbl. maijadīgi. Klahtakas finas Kalku-
eela Nr. 4, 1 trepi augsti.

2 jannas mohdes weenjuhgu drofchlas
ir pahrdohdamas jeb pret wezahm ismainamas
Jaunahs- un Balissabu-eelu stuhi Nr. 58.

L e h t a m i h i a
tuwu pēc Rigas ar plauw un laukeem ir pah-
rdohdamas. Klahtakas finas Pahrdaugava aiss Holma
fabrika us weza lehger-lauka pēc fainneka
G. Danzlow.

Mahja ar firgu-stoli ir alshēgu-schanas deht lehti
pahrdohdama leela Balissabu-eelu, kād no Jaunabs
eelas pa labo rohku regreeshachs tresha mahja, № 36,
veideriga Martinsonam. Turpat ir ari pahrdoh-
dama leela zimbu schujama maschine.

Laba mohdereschana ar 83 pahraweetahm se-
mes, pa leelakai dalai plawas, 6 werties no Rigas
(us Selgavas schofjejas) ir sem labeem nolhgumeem
isrentejama. Klahtakas finas pēc Albert Dre-
scher, Selgavas Ahr-Rigā leela eela Nr. 4.

Rigas Latweeshu beedriba
us daudslohtigu wehleschanos svehdeem tai 14tā
Augūstī Ibrauts

satumōs us Katlakalnu.
Klahtakas finas nahloshā numurā.

Kahrtibas komissia.

Tai 4. Juli sch. g. ir tai zelā Pahrdaugava no
seschās pa Daugavas tiltu lihds Čehch-Rigai pa-
fudis pawezs ahdas-maks, kurā bīsa lihds 160
rbl. naudas ekschā. Gohdigus atkādes, kam kautzī
tuwala mihlesiba firdi, teek no visas firds lubgits,
to pēc treshas datas atrechanas algu nodoti
Ernst Plates t. druk-namā, jo zaure to tas war
dauds akaras schahweht.

No zinjures atwehlehtis. Rigā, 5. August 1877.

Drekhis un dabujams pēc bilshu- un grahmatu-drilletaja Ernst Plates, Rigā, pēc Pehtera basnīas.

C. J. Lang sihda-drehbjut bohde Wilande.

Leels schujamo maschinu krahjums visas sistēmas preesch amatnekeem un familiju
bruhkes.

Zaur to, ka jar wairatus gadus taisni ar ahrsemehm andelejohs, ir man eespehjams sawu
schujamu maschinu krahjumu tāhdā pilnībā tureht, ka waru latra virzeja waijadsibas isplidit.

Schujomas maschines preesch amatnekeem ar pāminahm.

S i n g e r a s i s t e m a:

Zilinder-maschine preesch strohdereem.

Elastik-maschine preesch turpnekeem ar kustinajamu rohku, 43 centimeteru rohkas garums.

Original medium Singer maschine preesch amatnekeem.

Original dzenama, ihpaschi preesch strohdereem deriga.

Original Singer-maschine preesch familiju bruhkes, ar un bes aisslehdams kasti.

Wahzu Singer-maschine, Lit. A., maschine preesch familiju bruhkes ar aisslehdams
kasti un patent uspohleßchanas eetaisi.

Singer-maschine no Baermann un Mond preesch amatnekeem.

S o w e s a s i s t e m a:

Knohpuzaurumu maschine (no jauna patenteereta), ar kuru war ari visas strohdernu
darbā preeschā nahloamas schuwas schuht.

Superior-maschine ar rohlahm un kahjahn dzenama.

Leela Howes zilinder-maschine preesch strohdereem.

" maschine preesch fedlenekeem un turpnekeem deriga.

Leela Klöt maschine us dēlsis stahvu, ar kuru war beesas dreħbes un abdu it weegli schuht.

Wheeler un Wilsona sistema.

Familiju-maschine ar aisslehdams kasti rastama galda formā.

" ar kustinamu kasti, pusatverama.

" ar prastu aisslehdams kasti.

Dubult stepeschanas dubreenu rohkas-maschines.

Singer Lit. A. ar poleeretu kasti; preesch semu strohdereem pedahwajama.

Nenania bes kastes

" " "

Lincoln

" " "

Saksonia regia ar bersefchanas russi un patent uspohleßchanas eetaisi.

Original-Saksonia.

Superior.

Washington.

Brema.

Flora, ari preesch strohdereem par 22 rbl.

Kehschu-dubreenu rohkas-maschines.

Ekspress no Willobs un Gipps.

Gratiosa no Willobs un Gipps.

Kaut gan zaure tagadejo plosfidamohs kāru naudas wehribā dauds semaka ir un tamdeht art
zenas ir japa-augstina, tad to mehr zaure to, ka ēriu eeprechhus deejan leeli krahjumu eepizis, es
eespehju par to pāshu agraka zenu pahroht. — Katra maschine ir labi usstellata un feel preeschā tāh-
las nofūtischanas lahti eepakata.

C. J. Lang.

Sup erf oss fat u,

labu fausu prezi stiprās kules pahrdohd par lehtahm zenahm

F. W. Grahmann,

Rigā Nikolai-eela blatus Strehneku-dahsam.

Rohfa un Inpatu-papi

un visas grahmatu-schjeju leetas pedahwa **F. Neuerlebera** rastamu- un
sīhmejamo-leetu bohde Eksch-Rigā Kalku-eela Nr. 9 preti F. Klerka Angl. lehrauda-leetu bohde.

Jonatana beedriba

wehl weenreis preesch kāra eewainoteem ises

salumōs, jo pirmo reissi leetaina laita deht biji mas

preeschā tam enahais. Isefchana notiks schō stroh-

deen tai 7ā Augusti pulst. S no rihta, us Seibart

kunga dahstu, netahlu no Nordete-mūrshas stan-

zijas us Slobkas zeta. Kas us to grib lihds bee-

drotes, lai minēta deenā no rihta pulst. 7 beedri-

bas nama sapulzehas. Par labu musiki ir gah-

dahts, jo Kārava torstai kāra kohris svehlehs; sve-

hi war ari zaure beedreem lihds beedrotes.

Preeschuezziba.

Kārsh kādu 27. Juli nollidušu jaunu schu-

fu-schrauti suniti veltēnā spalva ir farebmis-

tas dabuhs 3 rbl. pateizibas-maksu Dohra-

falna Ludwiga fabrikī.

Mahja ar granti

ir pahrdohdama Sārlandaugava Tilla-eela Nr. 54, pol. Nr. 190.

Weetalwā featrīs.

Ar Weetalwas labdar. beedribas laipnu peepalih-
dībū isrikohs 14. Aug. f. g. kahdeem studenteem
par labu:

1) Zelososcho studentu jeb Vehrkona gaisu,
johsu luga ar dieedaschau.

2) Rohrus un kuplejas.

Tad:

b a l l i.

Sabums pulsten 6 valara. Sīkakas finas
fewižībūs programos. Us ūho isrikofumi laipni
eeluhīs

Izrikotās.

No polizejas atwehlehtis.

Blehschu nodohms.

(Statees № 29.)

Schahdas un tahm lihdsigas dohmas greesahs juku jukahm jaw wina galwu. — Us reisu lehra wiaſch pehz sawahm jaw nolikahm drehbehm, ussika zepuri us galwu un diwi pistoles aſt johstas aſsbahſdams ſteidsahs ahtreem fohtem prohjam.

„Labak es teeku iſnerrohts un paſaudeju kahdas pahru ſtundinas, neka es tautu kahdahm breeſmahm fawai mihtakai uſbrukt.“

Ar ſcheem us fewim paſcha runateem wahrdem winſch iſgahia us to gandrihs no zilwekeem tulſchu eelu un greeſahs ar ahtreem fohtem us to puſt, tur birgermeiſter mahja ſtabweja. Wehl winſch to nebijs aifſneednis, tad kahda ſeeveete ſteigſchus aifſkrehja winam garam. Winſch to nemas ne-eewehroja — wiſas wina dohmas kawejahs tilai pee Florentines. Bebz kahdahm minutehm winſch ſtabweja jaw pee winas mahjahm. Winſch gribija pee pulkſtenina ſwanicht, te us reisu durwits atdarijahs un ſibena ahtruma iſſkrehja weza Katrihne ahrā, kahdu tumſchi degoſchu laterni ſawōs trihzedams pirkſtos turedama.

„Oho, us kureeni tad wehl til wehlu? winſch uſſauza klaponei, kura gandrihs wina preeſchā ſemē paſrita. Katrihne junkuru paſina gluſchi labi, bet ſawās bailes wina neka neſpehja atbildeht.“

— „Kur ir Florentine?“

— „Prohjam, jaunſkungs,“ wina ſajija, „bet ne-aifturamani, jo bes tam warbuht es winas til ko panahſchu.“

— „Florentine now mahjās?“

— „Ne, teefcham now! Zuns, fa man ſchkeet, waija-deja wina buht us zelu fatikuſcheem. Us piermo ſinu no ta notikuma wina ſteidsahs prohjam un nemas nelahwahs apturtees,“ Katrihne uſſauza bailigi un bihdija junkuru pee malas.

Schis klauſijahs.

— „No ta notikuma? . . . Eſi tad dauds mas prahtiga, Katrihne! Kas tad gan war buht notizis. Wiſs jaw ir ſluſu un meerigi.“

— „Tad juhs paſchi wehl nemas neſinat,“ Katrihne rau-dadama atbildeja.

— „Ah, mihtais jaunſkungs, man tribz wehl wiſi lohzeiki pahre ta wehſtneſcha wahrdem . . . tas ſtingrais birgermeiſter ſungs fuhtija winu pee Florentines . . . Winam eſoht beſ laika ſprahguſe, tas wihrs ſtabſtija . . . bet kahd weenu ihpaſchu wehſtneſti fuhta, tad gan laikam buhs tur leelakas leetas notikufchus . . . Lai Deewſ ſtabw mums klah.“

Junkurs ſtabweja mehms no brihnueem un duſmahm. Waj tad gan tas pats nekaunigais zilweks wareja te buht bijis, kureſch winam to ſhmiti bija eedewis, un ari te ſawus johlus gribejis dſhjt.

Ka tee ſeeveeſchi bija breeſmigi apmeloti, pee tam nebijs nemas ko ſchabitees. Wiſu wakaru nebijs tak neweena pulwera mihne ſprahguſe, to wiſch gluſchi labi ſinaja, un ari ſits wiſs ſtabweja kahrtiba, un us eelahm ari nebijs nekahds trohſnis dſirdams. Tilai ſchē nebijs wairs nekahda ſlaweſchanahs. Florentine bija prohjam . . . wina wareja leelas breeſmās naht . . . Ahtri apgreesahs junkurs un ſtreiſchus ſkrehja pa to nupat noſtaigatu zetu atpakat un Katrihne winam lihdsi.

Waj tad gan ta, kura winam pirmak garam ſkrehja, wareja buht bijuſe Florentine?

Winſch ſkrehja jo ahtraki un ne wiſ par welti. — Jo wina ožis dohmaja to behgdamu atkal atrauduſchahs. — Nekahda ſchauſiſchanahs, ta bija ta pate, kura tagad us tirgus plazi greeſahs.

Ahtraki un ahtraki ſkrehja winſch winai pakal . . . wina ſirds trihzeja, bet . . . klauf . . . til ko kahdus trihſ-deſmit fohtus no wina atflaneja ſkala brehſchana un winſch pamanija ar duſmahm, fa kahds wiſreetis to behgdamu ſtabweja un us kahdahm walejahm mahjas durwim neſa, kuras ar leelu trohſni preeſch wineem abeem aifſlehdahs, viroms fa wehl junkurs preeſteigdamees ſpehlu naturecht.

No duſmahm traſodams winſch kleedsa aif tahm aifſlehdahm durwim, ſtipri pahrlieeziadamees, fa laikam ſchē kahds breeſmigs nedarbs notika, lai nu ta laupita buht Florentine jeb ne. Tahs beſahs durwiſ bija ari par ſtiprahm, ta fa winſch pirmā azumirki neka winahm neſpehja dariht. Bet us reisu atkal zitas durwiſ atdarijahs; waj tad atkal jauna blehdiba bija iſgudrota. Junkurs nemas ne-eewehroja, fa ta bija Weinsheimera mahja, preeſch kuras winſch ſtabweja. Ahtri lā bulta winſch eefſkrehja eelfchā. Ahra bija tumſcha nafts, bet eelfchā no tumſchas lampas gaſmas winſch eeran-điſja kahdas trepes, us reisu winſch uſſkrehja augtcham, bet tuhlin abi tee zilweki oħra istabā paſuda, aif kureem ari durwiſ aifſehrahs, bet tahs bija tak preeſch junkura par nestiprahm, ar kahjahm ſperdams winſch tahs ſapleħfa un ſkrehja eelfchā, lai waretu tam laupitajam taru laupijumu athenet — bet — teefcham tas bija elles padohms, ta istaba bija — tulſchu, lai gan lampa dedsa, tad tomehti no kahda dſhwnieka nebijs ne pehdas manamas.

Noſklumis un beſ kahda padohma ſtabweja tur jaunekli kahdu azumirki: tas, ko winſch bija wehl preeſch kahdas ſekundes ſkaidri redſejis, tas wiſs bija nu us reisu brihnifchligā wiſe noſudis.

Bet klauf! . . . Tahtumā pehz palihga faulkſchana atflan wina aufis . . . „ſchurp, palihdeet, glahbeet!“ ſkaidri winſch tohs wahrdus ſaprata, lai gan wina fa no tahtuma likahs atſkanohi, . . . Bet winam likahs, fa wahrdi nahza no ſlapja, kureſch kahdā iſtabas kalka ſtabweja. Ahtrumā winſch bija tur klah, un durwiſ atweroht dibena ſeenas weela ſtabweja winam kahds tumſchs pagraba zaſtrumā pretim un no wina apakſchahs ſpechahs kahdas pikulahpas gaſma preti. Wi-nas gaſchums apſpihd to breeſmigo Berntu ar ſawu laupijumu — Florentini . . . Ja, Florentine, ta ir, beſ ſamaas wina no taundara teef prohjam wilktu tanī dſitā tumſchajā gangi.

Ar mas lehzeeneem junkurs bija behgdamam lihdsas.

— „Bogaidi, taundari! ſtabwi!“ atſkaneja pehrkona wiſe wina halſs, winſch iſrauj weenu piſoli no ſawus johſtae, — tumſchi ruhſdams ar dauds atbalfim noſklaneja ſchahweens tumſchā gangi. —

Piku lahyā guleja ſemē, bet aif beeſeem duhmeem newar wairak redſeht, bet krahkdamu halſs pee wina kahjahm rahdiſa, fa laupitajis bija trahpihts. Bet kas winam datas ar laupitaju, til Florentinei peeder wiſa wina dohmajhana. — Sawam laupitajam lihdsas noſlihdejuſe, bahla un ar aifſlehdahm ožim wina guleja tur fa kahda mihliga ſkafha no-

pluhkta rohse. Winsch nometahs us zeteem, neto wairš zitu neeedsedams ka tikai winas. Weenu faldu mutiti winsch sluhpsidams speesch us winas bahlasm luhpahn. . . . Bet, ak preeks! . . . winas flaitahs kruhtis wehl zilajahs — wina dñshwo! . . .

Io us grihou degoschu pikü-lahpu winsch fakhera kreifajā rohkā, ar labajo atkal fawu dahrgalo Florentini. — Prohjam no tahs boitl un breefmu weetas winsch grib to west — te us reisu atskan tumfcha erohtschu flana wina ausis. — Kahds pulks Sweedru kara-wihri isnahk ahrā no ta tumfcha ganga . . . issihjees pasihst junkurs Weinsheimeri paschā preefchgalā!

Winsch fanem wijsus fawus spehkus lohpā, lat waretu teem tuwodanteem isbhegt. Bet winam wairš ne-issdewahs to zaurumu flaki fasnegg. Winsch pakricht peekus pes semes. . . . Jaw winsch dñrd tuwaku un tuwaku eenaidneekus nahkam, winsch gaidija fawu pehdeju stundau — te us reisu augscham tanī zaurumā, kuru winsch gribaja fasnegg, bija kahds wihs redsams, — flana preeziga fakhschana flan winam pretim. „Baldees Deewam,” winsch issauza, „kurfirsta saldati no jahneeku pulzina te ir, kuru negaibita usfakhschana ar jaunu duhscchu leitenantu peepildija. —

Zaur waimanadamu Katrīni bija kahdi birgeri istrauzeti tifuchi un bija tohs gaxam eedamus saldatus lihds panehmu-fchi, wegaits Weinsheimera fulainis, tuxsch trihzedams fehtas-widū stahweja, bija labprah un bes kahdas leelas runas winem to zetu parahdijis, pa kuru junkurs bija eegahjis.

Tas duhscchigais Weinsheimeris, kusch ta pahreitgams un leitenantam breefmas draudedams parahdijahs, bija pes naiks usbrukschanas pagrabā gaidijis. Jo schodeen bija ta deena, kura waijadseja tam weina nodohmam tikt ispilditan, kuru to-reis Florians Bernts bija isdohmajis, kad mehs wirus abus pagrabā paslepeni runajohit dñrdejam. Florians bija teefham apnchmees Florentines pahrspeht, Weinsheimeris bija atkal pa to starpu ar zitahm darischananahm darbā.

Lahs durwīs, kuras bija apakschā Pehtera wahrtēem, bija no wisadas ruhsas jatihra, winu faruhsejuse atslehga ja-isprohwe un ar spehku ja-atver; ar wijsu to Weinsheimeris bija stundahm puhlejies. Bet nu winam bija par dauds garfch laiks palizis. Tak pehdi winsch bija Pehtera-wahrtēos to zaurumu attaisjisis un wiseem par leelu brihnischonahs iskahpis ahrā. Drihs Weinsheimeris sadabija kahdi pulzini saldatu, kuri apakschā wina wadischanas eelkypa tanī apaksch-semes gangi, gribedami to pilsehneku no pascha widus ap-draudeht. Titai Sweedru wirsneels nedarija par to lectu wirs-komandeerim sinamu.

Tā tas bija gadijees, kad diwi pulzini Sweedru apaksch semes preefch wineem stahweja, un breefmiga zihnischanahs pes tahs pikü lahpu gaismas ischlahs.

Junkurs bija, tik so fawus laudis eeraudsidams, ar atjaunteem spehleem peczeblees un laimigi Florentini augscham istabā uswedis, tad winsch bija atkal atpakaft dewees gangi zihnitees lihds ar faweeem teem preti nahdameem Sweedreem, nemas ne-eewehrodams tahs fahpes, kas wina rohku fagrahba, no kuras apseenamais bija nokritis. —

— „Mirsti, fasohdihts nodewejs!” schee ar breefmigu balsi faulti wahrdi no kahda bahrsdaina mutes pawabija to pirmo lohdi, kura no pilsehneku rindahm tika suhtita, un no winas trahpihsts nokrita Weinsheimeris pes semes, kahdus

fohkus attahlu no fawu mirdama beedra. — Bahri par wi-neem abeem fchrejha breefmigt fadufmoti Sakschi Siveedreem wirsū, schee bija gan wairak skaitla, bet dehl ta schaura ganga wiri wisi newareja us pretim turfchanohs nostahtees, un wilkabs pehdi pehz kahdas pufstundas zihnischanahs pehztam, kad bija kahdu pahri desmit fawus beedrus krahzoht un ašins wahrtotees astahju-fchi, atpakaft gribedami atkal to alas zaurumu Pehtera-wahrtēos fasneegt.

Bet tik so wiri no pilsehnekeem pawaditi tohs wahrtus bija aissneeguschi, tad rihibeja jaw ari te wineem schahveem pretim; jaunas bailes un breefmas isplatijahs preefch wineem, jo ari schē wiri redseja apbrunotus birgerus un kurfirsta saldatus fewim preefchā. Bes kahda padohma un schaubigi wiri apstahja fawu wadoni; ar jaunahm dušmahm nahwei azis flatidamees wiri prohweja wehl reisi fawem pretineekeem zauri issistees, bet it schi pehdeja mehginafchana bija weltiga.

Ari teem no pilsehneks pufes nahldameem, tiklab junturam ka ari pawadoneem nebija maſi brihnumi, kad wiri redseja ohtrā alas galā ari fawus saldatus, kur wiri tak bija eenaideekus zerejuschi.

Tas negaibits notikums bija us kahdu wihi notizijs: Ta fina pahr to notikumu Weinsheimera mahjā bija fibena ahtrumā pa wiju pilsehnu isplatijahs, ari birgermeisteris bija to dāvujis dñrdeht. Peesteidsees winsch bija fawu ohtru reisit no dñshwibas breefmahm isglahbtu mitu apkampis. Kad winsch to tumfcho gangi usfakhschana, no kura arweenu wehl dohbjch trohfsnis bija dñrdams, us reisu winam eefchahwahs kahdas dohmas prahā. Florentini apaksch Katrīnes usraudisfchana us mahju aissuhitjis, stedsahs winsch zif spehdams us Pehtera-wahrtēem, pes ta, turpu eedams, ari daschu birgera saldatu, kuru zela fatika, lihds nemdams.

Druſku winsch wehl atzerejahs no agrakeem laikeem, ka no Pehtera-wahrtēem us Weinsheimera mahju pilsehneks widū wohdt paslepeni gangis, bet kad nu winsch ari apakschā Weinsheimera mahjā dñrdeja Sweedrus kaujamees, tad nebija pes tam nemas ko schaubitees.

Preefch ta pehdeja wehl pilsehneku rohkas buhdama wala turejahs wirsleitnants. Winsch kraitja brihnodamees galwu us birgermeistera stahstu klausidamees. Ahtri un kliū bija tahs waijadfigahs spawehles isdalitas un strehki nostahdit kahdi 150 wihi. Kā weefuls gahja komandants ar fawu pulzini pahr teem drupeem us Pehtera-wahrtēem.

Tas bija ar retu drohfsibū un ahtrumu iswests. Genaidneeks redseja us reisu, ka no pretineekeem bija fagrahba, stedsahs par kallu par galwu prohjam, un atstahja wahrtus pilsehneku rohkas. Togad gan pulsteja dascham sirds no eelkypa preeka, bet kas to wareja finah, wāj newaretu atkal wahrtus uswareht, kad jauns notikums nebuhtu to lectu iswefchanu pasludinajis.

Tahla wakara pufē paschā naiks tumfchumā, flaitsti starodami kahdi trihs ugns stabi usschahwahs gaifā un augtōi ischlikhsdami tuhlofchās ugunis isdalijahs.

Ar afarahn azis, pilns patezibas pret mihlo Deewu potahdu palihdsibū, bija drohfschās Schweinizis virmais schihmi eeraudsijis un nahlofchā azumirkli simteem balsis ween preeka issauzahs. Un kur ween diwi fatikahs, kur dñrde runajohit no Nikolomini atnahschanas, kuru winsch paslud

najis zaur sawu uguns sveizinafchanu — tas bija ta norunata sihme, pehz kuras jaw fen deenahm ilgi bija ilgojuſchees. —

Tagad bija, kā kād buhtu jauna dīshwiba un jauna duhscha pilsfehtneku ūrdis radufehs. Sweedri gan wehl mehginaja reisu ar breefmigu ūrdibū wahrtus uswareht, bet wīfs bija par welti, wineem ne-atlika zijs nelas kā behgħanha us fawāħm tuwakħħni flanshehm, kur wīni ar fawiem masakeem pulzineem faweojojabs.

Jaw tas 16ta Februara riħta fastapahs Bikolomina karapulks ar Sweedrem, ar leelu steigħanohs waijadseja Torstenfōħnam Freibergu atlaht, to weetu, kur wīna wina flawa un waronu laime bija fagruwufe.

No isglahbteem pilsfehtinas eedħiwhotajeem tika fuhtita firfinga preeka-pateiziba pret debefim. Wifas mohħas, behdas un jeeħħanas bija aismirras. Laikam gan wīsu preezigaki un laimigaki puksteja to famihlejħu ūrħihs ūrħihs. Tas bēdigħihs stundas ar wifahm baħlibahm un breeħmahm guleja wineem pagħajnejn fleħpi. Wini skatijahs preeku nahkamibai pretim, gandrīhs wairi nema nepeeminedami, kā tas tikai bija ta weeniga leeta pee wīnu laimes biju, kā tas breeħmigais Florians un wīna funga bleħschu nodohms bija paċċa pēhdejja ozumirkli preeħi wīnu isdohħanahs atlahts un iñniżzinahts.

Kad pirmahs preeka juhthes bija pahrgħajhus, tad atmnejha wehl kahdi, kuxi breeħmigu atreeħfchanu swħreja tai mabjai, kuras eedħiwhotaji għiex wīsu pilsfeħlin u atreeħbigu wiħi ġenaidnejkeem wiktig i nodoh. Tee eeniħx teeb bija gan sawu velnit fuohdu dabu ħażi, bet wixu ilgi ruhgħda mas duħmas atreeħbaħs pret teem meħmeem muħreem, ar weenu waħru fuohħi, pret wīsu, kās tikai Weinheimeram peedereja un dasħa dahrha leeta no wīna mantahm tika saploħfita. Tam weżajam fulainim isdewahs tikai isbehgt zaur junkuru, kuxx to pahri pahrim or aśni nim notraipi fuwa patweħrum ħażma, jo tas bija tas pats, kuxx wīnam preeħi pahra deenahim to siħmi kā bija roħla eejpedi un wīnu u taħdu wiħi u Florentines breeħmahm darijjs u smanigu.

Ar leelu preeka fleegħħanu nodeweju un wiktigas naudax taifitħi li kikki tika no pagħraha iswilkti un bendehem nodohxi preeħi apġlabasħħanas. —

Tas weżais fulainis bija ari tas bijis, kā wīn ġie pats to junkuram pehz isteiza, kuxx wīnam to nakti Weinheimera mahjas durwihs bija atweħris. Wīnam efti eesħeħlojees taħbi mihligħihs Florentines, kad wīn ġie bijis to bleħschu flepenu nodohmu paċċepeni noklaujjees un tadejt no li hdsseetibas darijjs zik p-ebjji.

Tee duħiġi pilsfeħtas aissħawetaji dabu ja no kurrifha us-flawexħħanas weħstuli, un tee, kuxi iħpaċċi bija par waroneem israħdiju ūrħihs, atħal goħda-siħmes. Birgermeisteris Schenleben tika no kieksa leelkun fuħi kiel tħalli paxi kien tħalli tħalli dahrha salta kallak kahħid dahrin, kā wīn ġie ari ar pateizibu fanekha. Tam droħiċi firdigajam Schenleben tika ari tapat fmaga salta kahħid doħta un għiex wīnu weħi leelk kahħid goħda zell; bet tas paseemigais wiħihs nepeenekha ne pimo nedu ari oħtro, jo wīna ūrħihs sapsiha fawwa u tħalli i-piċċi p-istil.

Freibergas pilsfeħta bija dauds zeetuf un wehl ilgi pa-

għaż-żejt, kamehr wina fawas triħsdes mit gadu karawawħes faddejja un atħal faww agrakka seħħanha pazeħħla. Wif-eedħiwhotaji bija atħal preezigi, bet neweenam gan no wineem ūrħihs preezigaki nepuksseja kā teem famihlejħu ūrħihs un wīnu zeenitam teħwam.

Wehl nebija feschi meħneħchi pagħajju ġi, kād Kaspars ar Florentini Pehtera basnijā fawas roħkas Falika kohpā muħschigu u tħalli weens oħram fohlidam. Ari droħħchais Schenleben netruħla tanis preezigas kahħas un weħħla kien għad-dan weħi kien preeks, birgermeistera snoxtu faww weetā eezzelu par pilseħħtas komandeeri redseħt, un birgermeisters Schenleben weħi ilgi valika faww amata un pēhdi par pilseħħtas raħħes preeħi ġiex palidams, weħi dasħu fawas meitas deħlinu dabu ja skubbi.

J. Behrija

Apsveizinojums.

(Skates M. w. № 27 un 28 to sjanu no juhmalas.)

Sweika! Sweika dalli pu,
Pav-far's beedrib, Dubulids!
Sweika! Ia sauz mana mute,
Sweika! Ġħodien salunds.

Lihħiġi l-ohħiġi tezedama
Leel-u p-Tew laipni sveiż,
Baldos milads putodama
Fuħra „labdeenah“ Tew feiż.

Latvju gars Tew audsinja
Daugawas maħħes p-elekk,
Kreetnas zihnas apweltija
Tew ar seedeem galotnej.

Tawa fmarscha pañneedi speħlu
Teem, kā behħas gurdina,
Ta teem siġġi żerib's eħku,
Nelau ismi tħallib.

Audja, salo, kiplo, seedi
Muħsu miħla Ħaż-żewġ,
Plaċċumā un speħla breedi,
Augħlu rasħoħt Latvija.

Wihru, kās Tew kohpji un laista
Un Tew falkes siġġina,
Lai toħi weenprahħi faista,
Lai toħi darbi wingħi.

Nu tad sweika! Augħstu laimi
Tew im no ūrħihs weħleju,
Wiċċeem li ħosx ar tawu fäimi
Kokħles siħġas flandu.

Sweika braħli! sweiki sweħħli!
Sweika tauġas braħħiha!
Urah! Wiċċeem jaġuti speħħi!
Sweika pav-far's beedrib!!

Speras Andrejs.

Kapeħž?

Kapeħž spiċċi tawas ażżejjas
Tik truħra spohħiħumā?
Kapeħž wiħi tawas luħpixxas
Tik stalti taħlumā?

Waj miħlib's fahpes tewi lau,
Jeb żerib's niħħiħana? —
Waj l-kkien, fahves ūrħiħ grau,
Jeb staltums, lepniba? —

Stuhla Janis.

Grandi un seedi.

Breesmiga mahte.

Dauds reis jaw ir dsirdehts, kur mahtes sawas behrus bes fahdas wainas jeb eenihst un pat wehl ir us to breesmiga wihs nomaita, fa ari schis stahstasch jums to rahdihs, kurfch 1860. gadā Wahzlemē notizis.

Stohpelnam Haumeseram Elsenheimers pilsfehlinā bija ar sawu feewu diwas meitas, no furahm weena bija deenesfā isdohia pee fungem, un ohtra dimidesmit weenu gadu weza dsihwoja mahjā pee saweem wezakeem. Haumesers bija rahms, laipnigs un strahdigs wihs. Wina feewa turpreitum bija fa negants puhtis, kura katru deenu ar sawu meitu un ar ziteem laudim lahdejahs un lamajahs. Wina wairs nebihjahs ne no Deewa nedī ari no waina, jo zaure winas negohdigu muti kafis tai zetu gressa.

Wifwairak pret sawu meitu wina sawas dušmas isgruhda. Wina weena pate ar sawu meitu katru deenu dsihwoja mahjā, bet winas wihs ik deenas no agra riha lihs wehlam wakaram laukā strahdaja.

Schanete bija kluſa, uszichtiga un strahdiga meitene, no furas neweens neka slikti newareja teikt. Tani apgabalā iſtuxsch wina labprah eeredseja, bet tik no sawas mahtes wina tika eenihstā. Daschū reis wina newaredama wairs sawas mahtes lahtus un eenaidu panest, aibehga un tik wehl pehj kahdahm deenahm eedrohſchinajahs apakal gressies. Wina bija sawu meitu tā een'hejuſe, fa kahdu deenu us winas teiza: „Kad tik man nebuhtu no teefahm jabihstahs, tad buhtu jaw ſen tew kafli nogreeſuſe.“

Kad nu Schanetei katru deenu no ſawas mahtes tahdi lahſti bija Janeſ, tad nebija ari nemā ſo brihuotees, kad kahdu rihtu atkal Haumesera dsihwolli leels trohſnis bija dsirdams. Tas bija 2trā Dezemberi 1859tā gadā ſtarv pulſſten ſepineem un aſtioneem, tani paſchā ſtundā, kad Haumesers us darbu bija aifgahjis. Tani apakſchejā tahtschā, kur Haumesers ougschā dsihwoja, peemita ari kahds wihs, wahrdā Alberts lihs ar sawu feewu un behrneem. Scheem to trohſni un brehſchanu dſirdoht likahs, fa Schanete vebz palihga ſauzoh. Kad atkal likahs, fa kahds ar galvu pret grihdū dausitū. Alberts uſſuhſija sawu peegi gadus wezo dehliau augſchā ar to ſiuu, ja Haumesera ſeewa jo prohjam tahdu trohſni zelſchoht, tad ſchis ſuhtſchot pehj polizejas.

Alberts pats ari tuhlin ſteidsahs augſchā, un atwehra preeſchiftabas durwiſ, bet tur neweens ne-atradahs. Bet kad wiſch wehl kahdus fohtlus us preeſchu bija pagahjis, gribedams ohtrā iſtabā ee-eet, tad ſchini azumirkli Haumesera ſeewa to moſo fehnu pee apkales ſakchrufe iſweda no iſtabas, un pakat ſew durwiſ aifſlehdſa. Tas wiſs notika weenā ſekunde. Pee durwiſ palika fehns ar sawu wezako mahju ſtahwoht. Abi nopehlejahs pa atſlehgas zaurumu ſkatitees, un redſeja ari, fa Haumesera ſeewa weenā rohka naſi un ohtrā dſelſſ abli turedama eegahja ohtrā fahnu kambari un ari tahs durwiſ aifſlehdſa. Tikklihs fa tas bija notizis, te atkal no jauna trohſnis zehlahs. Klaufitaji aif durwiſ dſirdeja Schaneti waimanojam: „Ak Deewa, apſcheljoees, wai tad neweens man wairs palihga nenahk?“ Drihs pehj tam brehſchanu apkluſa un tik lehna lungſteſchanu bija dsirdama;

wifupehdigij bija tikai ehmota krahſchana dſirdamā, fa behru vechdigij iſteiza, fa ta krahſchana eſoht bijuſe lihsfiga fa kahdu reiſi gohwei riħli pahrgreſſch. —

(Turpmas bejgums.)

Skreeſchanahs-bikeri.

Seemelu Amerikas leela Nujorkas pilsfehltā notikahs fchahds atgadijums. Kahds fmalki gehrbees kungs ee-eet kahdā ſelta-un fudraba-leetu bohdē, tur gribedams kahdu fmalku ſelta-bikeri pirk, fo pee bohdes lohga bija iſliktu redſejis. Cenah-žis wiſch kaufmanim praſa, lai winam mineto bikeri parah-doh, jo wiſch to griboh tirk.

„Juhs wehlatees weenu no teem ſkreeſchanahs-bikerexem pirk,“ kaufmanis atbild, bikeri no lohga nemdams un to fun-gam paſneegdams.

„Kas tad tee par bikerem, tee ſkreeſchanahs-bikeri? Ko tas noſhme?“ kungs waiza.

„Ko tas noſhme?“ kaufmanis atbild. „Tee ir bikeri, ko tas dabuhn, kas ſkreeſchanā mudigaks bijis.“

„Ja tas tā ir, tad es gribu zaure ſkreeſchanu weenu tahdu bikeri nopehlites,“ kungs reiz un to fazijis faker bikeri un ſkreen pa durwiſ ahrā. Kaufmanis azumirkli ſtahweja fa apſtubis, tad ſamanijees dewahs pa durwiſ ahrā fungam pakat, bet tas jaw bija aifſkrejhis lihs ſtuhrim, kur wiſch kaufmanim no azim iſſuda un tas wina wairs nepanahza. Smalkais kungs bija fmalks ſaglis bijis.

Druižinas.

Deewa bihjaſchana ir wiſas gudribas eefahkums, bet daſham ir Deewa bihjaſchana apfegs launumam; bet iſ ta dar-been to kafis atihſt par — leekuli.

Gudriba ir augſta manta preeſch ta, kurſch to ſeetā leek; bet gudriba ir ari pohtia bedre, kad to launumam leeta.

Otru zilwelku apfmeet, ir weegla ſeeta, fo pat gekis proht; bet otru zilwelku iſ apfmeekla fartaht ir — gudriba.

Meli ir leela negantiba; bet daudſi zilwelki melus par eroħzi ſewim tura.

Vamahziſchana kafram japeciem, ja tik ta neoneek ar — Balinſch.

Diwi ubagi.

Diwi ſchidu ubagi fatikuſchees pahrtuna ſawas amata-darifchanas, prohti fa kafram ar nabagoſchanu iſdeweess. Jofchla ſaka uſ Maufchli: „Ko tu dabuji no bagata kaufmana Mokſes?“

Maufchli: Tas ſihſtulis, wiſch man eedewa tikai weenu kafeiku.

Jofchla: Gan Deewa wiſu ſohdihs par tahdu ſihſtumu.

Maufchli wiſu jaw ir ſohdijs: es wiſam nosagu fu-draba kafoti.

Afbildedams redaktehrs Ernst Plates.